

סוכה ו: (3 שורות מלמטה) עד ז: (8 שורות מלמטה)

ביאורים

אורך דפנות הסוכה: בסוגייתנו מופיעים אופנים שונים לגבי אורך ומיקום דפנות הסוכה. להלכה כתב הרמ"א (תרל,ה): "ונהגו עכשיו לעשות מחיצות שלמות כי אין הכל בקיאיין בדין המחיצות. ומי שאין לו כדי צרכו למחיצות, עדיף אז לעשות שלש מחיצות שלמות מארבע שאינן שלמות". והתוס' (ר"ה כח ע"ב) העיר שאין בעשיית 4 מחיצות משום בל תוסיף כיוון שכשעושה 4 מחיצות זה עדיף כיוון שמתקיים בזה טוב יותר מצות תשבו כעין תדורו.

פסי ביראות: באר מים ברשות הרבים (שעמוקה י' טפחים ורחבה ד') דינה כרשות היחיד. לכן אסור לשאוב ממנה מים ולהניחם ליד הבאר (שהרי מוציא מרה"י לרה"ר). אך אם יעשה פסין לביראות [היינו שיניח 4 דיומדין (=דו עמוד = 2 קרשים המחברים זה לזה בזוית ישרה) מסביב לבאר בארבע זוויתיה] יותר לו לשאוב מבאר זה ולהניח בתוך השטח שבין הפסין.

אין הלכה כשיטה: לעיתים הגמרא מביאה רשימה של תנאים/אמוראים הסוברים אותה דעה ומכנה זאת 'שיטה' (ומשתמשת בביטוי "כולהו סבירא לה" או "אמרו דבר אחד"). קבלה מרביתנו הגאונים שאין הלכה כשיטה (ר"ן על הר"ף בסוגייתנו וראה שם הטעם). האו"ז (ח"ג ב"ק סי' קנ"ה) מבאר שאין הכוונה שוודאי אין הלכה כשיטה, הכוונה היא רק לשלול את האפשרות שבוודאות הלכה כמותם כיוון שהם רבים.

היכן מעמיד את הדופן ה-3 (כאשר היא טפח בלבד)?

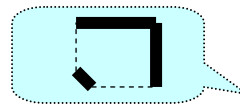
כש2 הדפנות השלמות מקבילות

רב יהודה:
צמוד לאחת הדפנות.

ר' סימון/ר' יהושע בן לוי:
במרחק הפחות מ3 טפחים לאחת מהדפנות.
(הדופן ברוחב 4 טפחים וקצת - וכך ע"י לבד יש דופן של 7 טפחים)

כש2 הדפנות השלמות צמודות

רב, לוי, חכמי ביהמ"ד:
צמוד לאחת הדפנות.

רב כהנא ורב אסי:
באלכסון - בפינה שאין בה שום דופן.

ר"ס או ריב"ל:
במרחק הפחות מ3 טפחים לאחת מהדפנות.
(הדופן ברוחב טפח וקצת - וכך ע"י לבד יש דופן של 4 טפחים)

הראשונים נחלקו האם דברי רבא מוסבים גם על דפנות מקבילות (ר' ריטב"א)

רבא:

- אפשרות 1: חייבים דווקא צורת הפתח.
- אפשרות 2: אפשר או טפח או צורת הפתח
- אפשרות 3: צריך גם טפח וגם צורת הפתח

דופן שמועילה לסוכה (שדינה קל) מועילה גם לדיני שבת (למרות שדינם חמור).

דפנות סוכה מועילות לעניין שבת (ולהיפך)

- סוכה הבנויה מ2 דפנות ושלישית טפח - נחשבת (בשבת סוכות) כרשות היחיד לעניין שבת.
- סיכך על גבי מבווי שיש לו לחי (הפחות מטפח) - נחשב (בשבת סוכות) לסוכה כשרה.
- סיכך על גבי פסי ביראות - נחשב (בשבת סוכות) לסוכה כשרה.

אפילו שאין חלקי דפנות ב4 הצדדים (כפסי ביראות) - הסוכה כשרה (מטעם מיגו).

אפילו שאין 2 דפנות שלמות (כמבוי) - הסוכה כשרה (מטעם מיגו).

תנאים שסוברים שסוכה צריכה להיות דירת קבע:

- רבי: גודל הסוכה צריך להיות 4 על 4 אמות.
- ר' יאשיה: הצל צריך להיות מרובה מהשמש גם בדפנות.
- ר' יהודה: סוכה הגבוהה 20 אמה כשרה.
- ר' שמעון: צריך 3 דפנות ורביעית טפח.
- ר' גמליאל: סוכה בראש העגלה ובראש הספינה - פסולה.
- בית שמאי: גודל הסוכה - ראשו רובו ושולחנו.
- ר' אליעזר: סוכה כמין צריך או שסמוכה לכותל - פסולה.
- אחרים: סוכה עגולה - פסולה.

מהפסוק "וסכות על הארון את הפרוכת" רואים שלפרוכת (שהיא מחיצה) יש דין של סכך.

חכמים (סוברים שהצל צריך להיות מרובה רק בסכך) סוברים שהפסוק מלמד שצריך לעשות קצת גג מהפרוכת.

הריטב"א (בתחילת המסכת): לפי ר' יהודה סוכה יכולה (ולא צריכה) להיות דירת קבע. (ור' עוד בריטב"א כאן ובבית הלוי ח"ג נגד)